

KKW-6025

Seat No. _____

B.A. (Sem. - III) Examination

November / December - 2014

Sanskrit (Main)

CC-305

(१) अभिनववैदिक पाठावली ।

(२) वैदिकसाहित्य - इतिहासः ।

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१. नीचे आपेव भंत्रोभांथी गभे ते त्रश भंत्रोनी टिप्पणी साथे अनुवाढ १४

उरो :

(१) ॐ अग्निमीन्दे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।

होतारं रत्नधातमम् ॥ १.१ ॥

(२) अग्निर्होता कविक्रतुः सत्यश्चित्रश्रवस्तमः ।

देवो देवेभिरा गमत् ॥

(३) यो जात एव प्रथमो मनस्वान्देवो देवान्कृतुना पर्यभूषत् ।

यस्य शुष्माद्रोदसी अभ्यसेतां नृम्णस्य महना स जनास इन्द्रः

॥ २.१२.१ ॥

(४) येनेमा विश्वा च्यवना कृतानि यो दासं वर्णमधरं गुहाकः ।

श्वध्नीव यो जिगीवां लक्ष्माददर्यः पुष्टानि स जनास इन्द्रः

॥ २.१२.४ ॥

(५) अच्छा सिन्धुं मातृतमामयासं विपाशमुर्वी शुभगांमगन्म ।

वत्समिव मातरां संरिहाणे समानं योनिमनुं संचरन्ती ॥ ३.३३.३ ॥

(६) आ तै कारो शृणवामा वचांसि ययाथ दूरादनसा रथेन ।

नि तै नसै पीप्यानेव योजा मर्यायेव कन्यां शश्वचै तै

॥ ३.३३.१० ॥

૨. ઈન્દ્રદેવતા વિશે વિગતવાર નોંધ લખો. ૧૪
 અથવા
૨. 'વિશ્વામિત્ર-નદીસંવાદસૂક્તમ્' નું રસદર્શન કરો. ૧૪
૩. ઋગ્વેદ-સંહિતાનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪
 અથવા
૩. 'સામવેદ-સંહિતા'નો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪
૪. નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
 (૧) ઋગ્વેદનાં દાર્શનિકસૂક્તો.
 (૨) ઋગ્વેદનાં લૌકિકસૂક્તો.
 (૩) બ્રાહ્મણગ્રંથોનો રચનાકાળ.
 (૪) બ્રાહ્મણગ્રંથોનું વિષયવસ્તુ.
૫. નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોનાં એક-બે વાક્યોમાં ૧૪
 જવાબ આપો :
 (૧) 'વેદ' શબ્દનો અર્થ આપો.
 (૨) વેદો કેટલા છે ? કયાં-કયાં ?
 (૩) ઋગ્વેદમાં કયા-કયા દેવો લોકપ્રસિદ્ધ છે ?
 (૪) 'પુરોહિત' કોને કહેવામાં આવે છે ? શા માટે ?
 (૫) અગ્નિ કોના વડે સ્તુતિ કરવા લાયક છે ?
 (૬) 'અહિગરઃ' શબ્દ કોને માટે પ્રયોજાયો છે ? શા માટે ?
 (૭) 'કવિક્રતુઃ' શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
 (૮) 'ઈન્દ્રસૂક્ત'માં કયું ચરણ વારંવાર આવે છે ?
 (૯) 'શમ્બરઃ' શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
 (૧૦) ઋગ્વેદનાં સંવાદસૂક્તો કયાં-કયાં છે ?
 (૧૧) સામવેદનાં બ્રાહ્મણો કયાં-કયાં છે ?
 (૧૨) 'બ્રાહ્મણ' શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.